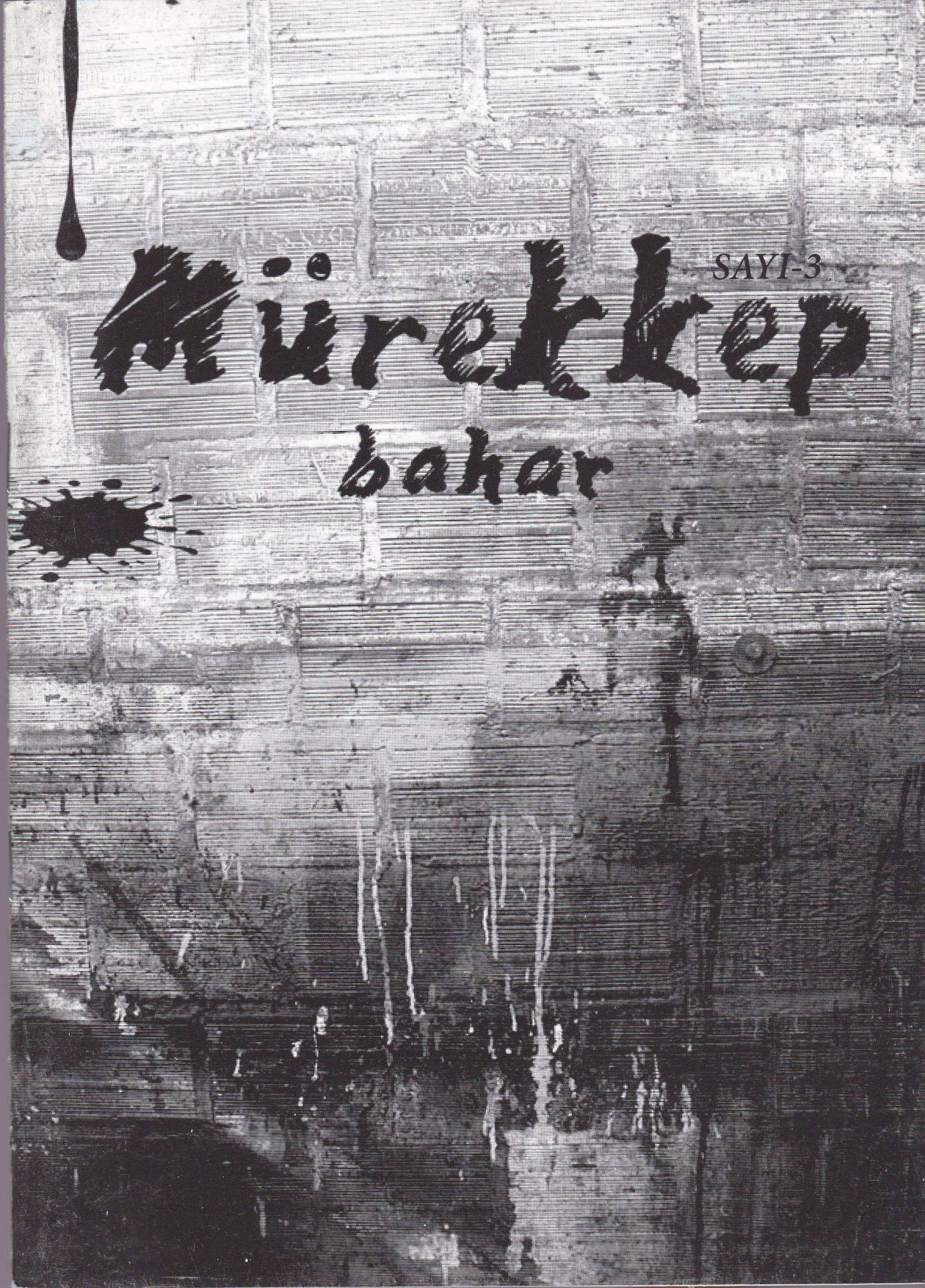

SAYI-3
Çiçekler
bahar

MÜREKKEP

2012 Bahar - Sayı: 3

-İmtiyaz Sahibi-
-Sorumlu Yazı İşleri Müdürü-
Ömer Uyan

-Yayın Yönetmeni-
Ahmet Eş

-Editör -
Anıl Şen

-Yayın Kurulu-
Zülküf Gözcü
Ömer Uyan
Ahmet Eş
Anıl Şen
Ülken Servan Düzenli
Furkan Karatopraklı

-Redaktör-
Ülken Servan Düzenli

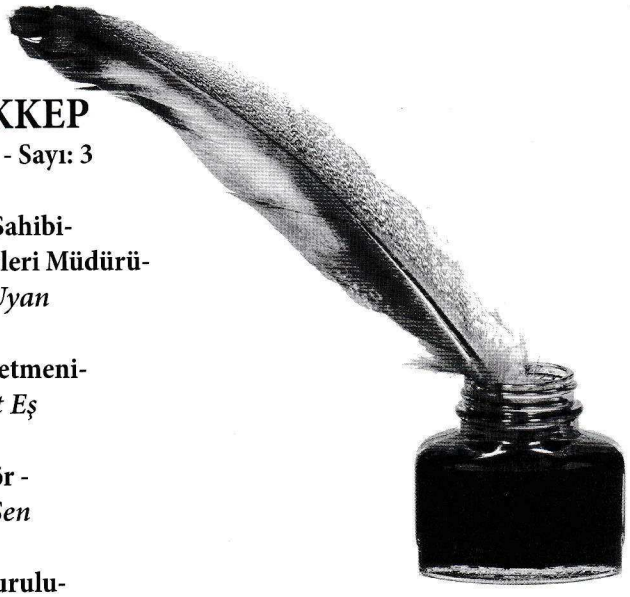
-Web Tasarım & Grafik-
Furkan Karatopraklı
Serap Altuğ

-Yönetim Yeri-
Seyit Ömer Mahallesi Ali Şir Nevai Sokak No:3
Kocamustafa Paşa Fatih/İstanbul

-İletişim-
0554 653 56 98

-E-Posta-
iletisim@murekkepdergi.com

-Web-
http://www.murekkepdergi.com

Değerli okuyucu,

Mürekkep'in 3. sayısıyla karşınızda olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Bu sayımızı daha özenli, daha tertipli, daha tecrübeli bir şekilde hazırladık.

Farklı konularda ve türlerde yazılmış olan şiirler, çeşitli deneme ve inceleme yazıları, hayatın içinden öyküler ve sevgili Ali Ural Hocamızla yapmış olduğumuz röportajla dergimizi mümkün olduğunca geniş ve okunmaya değer kılmaya çalıştık. Çizimler ve fotoğraflarla da görsel açıdan zenginleştirmeye çabaladık.

Bu zorlu çalışmalarımız esnasında bize destek olan, katkı sağlayan herkese teşekkür etmeyi bir borç biliriz.

Beğenmeniz dileğiyle, hoşçakalın...

Mürekkep

'iyi bir yazarda sevdiğim şey onun söyledikleri değil, fısıldadıklarıdır.'
(L. P. Smith)

MECAZ'IN HAKîKÂT'İ

Dolaylı söylem, insanın ilgisini celbedegelmiştir. Doğrudan olan'dan, sıradan olan'dan bir anda gözlerini alabilir insanın dolaylı söylem. Anlamasak dahi bir şiirden haz alabiliriz. Bu onun dolayımından, mecazından ve mânâyı / muradı utangaç bir genç kız edasıyla gizleyişinden dolayıdır. Tabi aynı şeyi bir resmî belge veya muradını doğrudan anlatan bir düz yazıda bulamayabiliriz. Mânâ, muhtemelen duyageldiğimiz mânâ, bir kez daha olduğu gibi tekrarlanmıştır çünkü. Lutfedip şehlâ nigâhını göstermeden, işve ve vakarını izhâr etmeden kollarınıza atılmıştır.

Hakikat ağır ve yorucudur insana. O, bütün çıplaklığıyla sizi size anlatabilir, sizden -zafer beklediğiniz yerde- itaat isteyebilir. Ağırdır bu yüzden.
Anladıkça kavrar, kavradıkça itaat eder ve yorulursunuz, yorucudur hakîkât. Bu sebepten hakîkâti barındıran kelimeler bir başka şekilde, îmâlı bir tarzda sunulur bize. Yani hakîkâtin, değil bizzat kendisi, kelimelerinin dahi doğrudan olanına güç yetiremeyebiliriz.
Tur dağı karşısında lerzan yürekli Musa misali...
[Hakîkâtin veya kelimelerinin karşısında pervâsız kalmak, ona güç yetirmek anlamına gelmez. Çünkü duyacak bir vicdan veya akıl yoktur ortada.
-Bunu nasıl söyleyebiliriz?
-Nasıl pervâsız kalındığına bakarak! Hayret yoktur gözlerde. Heyecan ve haşyet.
Pervâsız kalınıyorsa, değil güç yetirmenin, güç yetirmek için herhangi bir çabanın varlığından dahi söz edemeyiz.]

Tüm dolayımına, mecazına karşın düğümleri tek tek çözüp hakîkâtin -en azından- kelimelerine ulaşmalı. Çözmenin verdiği tecrübeyle daha dayanıklı bir vicdan, bilenmiş bir muhayyile ve akıl ile çıkmalı kelâmın ve onun ifade ettiği mânânın karşısına.

Mecaz, sözü söyleyeni bayağılıktan ve kuru nasihatçi rolünden kurtarırken, sözü çözene işleyen bir dimağ ve vicdanı hazırlayıcı bir evre kazandırır. İdrâki ve muhayyileyi biler mecaz. Hakîkât de ayağa düşmemiş olur böylece. 'Zâhiren' her elde ve her dilde dolaşırken, 'aslında' sadece isteyen ulaşır, talep eden... Mecaz perdelerini kaldırmaya cesaret eden, edebilen...

Mecazın da kıymeti hakîkâtin üzerine bina edilmesi hasebiyledir. Mecaz, sözü dolandırmak, 'sırf gizemli kılmak için gizemli kılmak' demek değildir. Aksine, hakîkâti (yahut hakikat addedilen mânâyı) daha çarpıcı, daha hayret-engiz bir biçimde dile getirmektir.
İnsanın (hakkını vermese de) duya duya ünsiyet ettiği, sıradanlaştırdığı hakîkâti, lâyık olduğu mertebeye mecaz tahtında çıkarmak...

Mecaz, çoğu kez göregeldiğimiz, duyageldiğimiz hakîkâtleri duyumsamamızın vesilesi. Tekrar farkına varmamızın, görülen ve duyulanın farkında olmamızın vesilesi. Vesileler olmaksızın, kolayca ulaşılanın kıymeti tam bilinemeyeceği gibi, yani mecaz (ve perdeler) olmadan hakîkâtin kıymeti tam takdîr edilemeyeceği gibi, hakîkâtsiz mecaz da sağır, dilsiz ve kördür. Üstelik zamanla, gizlediği hakîkâtin yerini almaya namzet bir mekkardır da.
Hakîkâtin izin verdiği, müsâde buyurduğu dâiredir mecazın hudûdu. Mecnun'un Leyla'nın mahallesinden gelen bir köpeğe sarılıp onu öptüğü rivayet edilir. Leyla (hakikat) olmalı o bûseye (mecâz'a) cevaz veren.
Ve hatırlanmalı ki mecaz cevaz'dan gelir!
Hakîkâtin mecazı olmayabilir. Doğrudan dile ve sûrete gelebilir hakîkât. Bu durum çok çok ona rağbeti azaltır, kelime ve sûretlerinin gözler önünde unutulmasına veya tüketilip yozlaşmasına yol açar.

Mecazın ise illâ ki hakîkâti vardır. Yoksa ortada ne mecaz ne de hakîkât vardır!
Belki söz ve kelâm bile değil, olsa olsa lâf vardır, lâf ü güzaf vardır.
Dedik ya cevaz'dan gelir mecaz diye, ortada cevaz, dolayısıyla cevaz veren bir merci (hakîkât) yoksa, mecazı da olduğu yerde, boşluğun tam ortasında bırakmalı.

Ömer Uyan